

Nr 1, mars 2017

FROnytt

Medlemstidning för Frivilliga Radioorganisationen

Det händer mycket inom
det civila försvaret

Kunglig glans på sambandsuppdrag

Övningen Geltic Bear 2017

Medlemstidning för
Frivilliga Radioorganisationen

Ansvarig utgivare
Kent Ahlqvist

Chefredaktör
Daisy Balkin Rung
daisy.balkin@fro.se
0768-532540

Bild & layout
Stephanie Rung

Redaktionen
Redaktörer
Lillemor Bohlin
Henrik O A Barkman

Teknisk redaktör
Patrik Pettersson

Ordförande
Georg Guldstrand
georg.guldstrand@fro.se

Kansli och medlemsfrågor
fro@fro.se
08-52807730

Tryckeri
V-tab, Vimmerby, 2011
ISSN-0345-3758

**Chefredaktören förbehåller sig rätten
att redigera inkommet material.**

Nästa nummer
Utkommer 22 juni 2017
Manusstopp 20 maj 2017

Omslagsbild:
Högantenn som bärare av
kortvågsantenn, på Camp Ånn.
Bild: Henrik O A Barkman

Innehållsförteckning

- 3 Ledaren
- 4 Vinterutbildning för Molos-personal
- 5 FRO Jönköping välkomnar nya idéer
- 6 Mats Nordström - vår profil
- 10 I huvudet på en chefredaktör
- 12 FRO Borås på World Cup i skidor
- 14 IS HV på Geltic Bear
- 16 Teknik - Ett axplock från 2016
- 20 IT-säkerhet

IT-säkerhet i samhällets krisberedskap

Kurs för frivillig förstärkningspersonal inom samhällets krisberedskap. Den går på Falsterbo Kursgård i Höllviken under tiden 16-22 juli. Kursgården ligger trevligt med nära till bad och sol. För att gå kursen måste du vara medlem i en frivillig försvarsorganisation samt ha ett uppdrag inom samhällets krisberedskap. Du måste dessutom ha god datorvana.

Kursen ger god insyn och övergripande kompetens inom IT-säkerhetsområdet. Den ger kännedom om våra IT-näts brister och troliga faror mot dessa samt ger kunskap om hur man bäst kan skydda sig mot medvetna och omedvetna hot.

Ansökan till kursen ska ske på fro.se/krisberedskapskurser senast 15 april.

Samarbete främjar utveckling

Tillsammans med 17 andra organisationer har vi förmånen att få kalla oss en frivillig försvarsorganisation. Det ger oss vissa förmåner men också en hel del skyldigheter. Det som gäller framgår i förordningen om frivillig försvarsverksamhet (1994:524). Där kan du läsa att vi ska ha en verksamhet som främja totalförsvaret och ska omfatta rekrytering och utbildning av personer för uppgifter inom totalförsvaret. Myndigheter med uppgifter inom totalförsvaret är de som sedan får ingå avtal med våra medlemmar för tjänstgöring.

Detta är inget nytt under solen men tål att reflekteras över då och då. Gör vi alla det som vi förväntas göra som en frivillig försvarsorganisation eller läggs fokus på något annat? Syns det tydligt att vi är en frivillig försvarsorganisation när vi företräder/marknadsför FRO i olika sammanhang? Rekryterar vi och levererar tillräckligt mycket till våra uppdragsgivare? Är de nöjda med vår levererans? Gör vi inte ett bra jobb kanske andra lovar kunna göra det? Min åsikt är att vi får beröm från många olika håll. Vi får positiv feedback men det varierar över landet hur bra FRO är. Samarbete främjar utveckling! Förbund som exempelvis har hög uppfyllnadsgrad i uppdrag, rekryterar bra och inte tappar så många medlemmar bör stödja förbund som säkert sliter hårt men inte når enda fram. Framgångsfaktorer måste lyftas och spridas över förbundsgränser. Den centrala ledningen kan enbart vara ett stöd i detta arbete, inte stå på gator och torg i hela landet.

Försvarintresserade personer vet att det hänt mycket i omvärlden. Vårt militära försvar finns kvar, om än förminskat. Det skulle inte bli krig på minst 10 år sades och nedrustningen startade. Det civilförsvar som fanns förr beslutades avvecklas sakta men säkert. Men Riksdagen har nu insett att hotbilden förändrats och att personalförsörjningssystemen till Försvarsmakten (FM) inte fungerar tillfredsställande. Nyrekryteringen når inte målen och det är för många som lämnar anställningen i förtid. Någon slags modifierad värnplikt diskuteras. I regeringspropositionen om försvarpolitisk inriktning sägs att ”målet för det civila försvaret ska vara att värna civilbefolkningen, säkerställa de viktigaste

”

Det som krävs är att vi tillsammans går i en enad riktning och på alla sätt vill vara en del i det nya som kommer i framtiden.

samhällsfunktionerna och bidra till FM förmåga vid ett väpnat angrepp eller krig i vår omvärld”.

Det är ännu ej helt klart hur ett nytt civilt försvar ska se ut eller fungera. Men nya krav kommer att ställas på många olika myndigheter, troligen utan tillförda medel. Hör jag: ”Hjälp, kan frivilliga stödja oss på något sätt?” De framtida nya uppgifterna inom ramen för det civila försvaret lockar alla frivilliga försvarsorganisationer att få nya uppdrag. Vår centrala ledning bevakar självklart frågan eftersom det kan vara positivt för FRO. Det som krävs är att vi tillsammans går i en enad riktning och på alla sätt vill vara en del i det nya som kommer i framtiden. Förvisso diffust idag men med all säkerhet, nya vindar i vår organisation. Vad tycker du? Låt vårt diskussionsforum explodera ~~med positiva tankar!~~ _____

Vinterutbildning för Molos-personal

Systemledare i Molos ska klara av att hantera sin bandvagn i snö och kyla. Tillsammans med förare från Bilkåren och FAK genomfördes en utbildning i Älvdalen. Deltagarna övade körning av bandvagn i snö och fordonens påverkan av kyla. Väderleken bjöd på 50-100 cm snötäcke samt drivor och vallar. Temperaturen var som lägst -13 och upp till -3.

En viktig kunskap är att hantera utrustningen för varmhållning före start av fordonen. Vi fick som radiomänniskor lite samma känsla som att stämma av en sändare när man skulle få blåslampan att brinna rätt och stabilt. Mycket körning i terräng med orientering karta och kompass dominerade utbildningen.

LABC och DHLR första hjälpen utbildning genomfördes men även hantering av bårar med patient på samt lyft säkring och transport av skadade. Vi tränade även på att ta hand om chockade personer i olika miljöer. Radiosamband var en viktig del i genomförandet av fordonsorienteringen. Vi lyckades även få bandkrängning som vi fick åtgärda i terrängen under överinseende av instruktörerna.

Nya idéer välkomnas

Text: Daisy Balkin Rung

Bild: Daisy Balkin Rung & Per Rosqvist

I detta nummer har vi träffat ordföranden i FRO Jönköpings län, Per Rosqvist, som berättar om förbundets verksamhet. Medlemsantalet ligger på cirka 90, de har två avdelningar, Norra Småland och Västra Småland.

-Vi har så smått börjat få in lite nytt folk i vår förbundsstyrelse. Det tar alltid lite tid för dem att sätta sig in i verksamheten, men vi räknar med att snart är vi på gång med lite nytänk, säger Per Rosqvist.

Det finns ett stort teknikintrasse inom förbundet och man har en hel del kontakter med bland annat FRO Elfsborg för att bland annat koordinera radionätet.

-Vi vill också få igång ett T-nät. Det finns en repeater i Näs-sjö med FRO-frekvenser. Den bara står där nu, men vi vill aktivera den mer. Ett T-nät håller så smått på att struktureras. Något som skulle vara en bra lördagssysselsättning för medlemmarna.

Inom förbundet är det några som också vill att man går över till DMR (Digital Mobile Radio) för att ligga i framkant när det gäller teknik.

Andreas Jäderberg föreläser om APRS

- Med ett digitalt radionät skulle våra medlemmar få flera fördelar jämfört med det analoga nätet, som till exempel bättre frekvensutnyttjande, längre räckvidd, dataöverföring, meddelandeöverföring och länkning mellan repeater. Finessen är att man både kan köra med sin gamla analoga utrustning samtidigt som man kan få de digitala fördelarna, säger Per Rosqvist.

Veckan före vi träffas arrangerade förbundet en föreläsning om amatörradiosystem (APRS). Arrangemanget hölls på en konferensanläggning i Jönköping och föreläsare var Andreas Jäderberg.

- Vi bjöd in medlemmar och radioamatörer för att lyssna på föredraget och bjöd på fika. Det är alltid trevligt när människor som delar intresse ses och kan utbyta tankar och idéer. Och då samtidigt lyssna och lära, säger Per Rosqvist.

Inom förbundet finns det många som har hemvärnsavtal som signalister. Och det finns knappt några vakanser. En utmaning är att få med alla signalisterna i föreningen och därför fokuserar nu FRO Jönköpings län på att få dem att skriva FRO-avtal.

-Vi jobbar aktivt med det nu. Jag ser det som väldigt intressant att se hur det kommer att gå, säger Per.

Per Rosqvist, ordförande i FRO Jönköpings län.

”Det händer mycket inom det civila försvaret”

Text & bild: Daisy Balkin Rung

Mats Nordström

Mats Nordström är samordnare för de civila uppdragen inom FRO. När FROnytt träffar honom talar han sig självklart varm om de civila uppdragen FRO har, och alla de utbildningar och kurser som erbjuds. Läs och låt dig inspireras.

Just den dagen vi ska träffa Mats Nordström i Malmö är det sol och närmast värmligt. Till råga på allt är det också ”Alla hjärtans Dag”. Det bådär gott för en bra intervju. Mats har en lång bana inom FRO, som startade genom ett genuint radiointresse. Han engagerade sig i Malmö och blev snabbt ungdomsledare.

- Det tog inte så lång tid innan jag var ställföreträdande kretschef som det hette på 1970-talet. Jag tillhörde krets 11, som numera heter FRO Malmöhus. Sedan följde flera år med arbetet att bygga upp ett fungerande samband inom hemvärnet. Under denna tiden blev jag kretschef och var det i 15 år. Men redan innan FRO fick hemvärnsuppdraget hade vi civila uppdrag med signalister åt länsstyrelser och civilbefälhavare.

Sedan fyra år är Mats samordnare för de civila uppdragen inom FRO. Det är något som ligger honom varmt om hjärtat. För inte så många år sedan närmast demonterades det civila försvaret, men nu har regeringen sagt att det ska återupprättas, och så även den gamla tanken med ett totalförsvaret. Det gläder självklart Mats som hoppas att det kommer att bli bättre och enklare att satsa på detta.

Det finns ett enormt behov av civilt stöd och här ligger FRO verkligen helt rätt i tiden. FRO får sina uppdrag och ekonomiska medel via Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och vi har successivt byggt upp sambandsenheter som ska kunna hjälpa till vid svåra påfrestningar i samhället. Enheterna skall i första hand kunna personellt förstärka befintliga organisationer inom kommuner, län och regioner. De utrustas även med

Vi har ett otroligt bra samarbete med kursgården och det är väldigt vad allt går smidigt. Det är jättefina förhållanden just på Falsterbo Kursgård, med fint boende, havet på gångavstånd och inomhusvimmingpool och bastu om man vill ta sig ett kvällsdopp efter dagens kurslut, säger Mats.

modern sambandsmateriel och ska kunna förstärka befintligt samband med kortvåg, satellitkommunikation eller genom att bygga tillfälliga datanät och repeaterstationer.

Mats säger att det händer mycket just nu inom det civila försvaret.

- Hur vårt uppdrag från MSB kommer att se ut i framtiden vet vi inte riktigt. Det kanske inte riktigt blir som vi tänkt oss, men det kommer definitivt att bli något. Och det kommer säkerligen att bli bra, säger Mats.

Nästan alla de centrala civila kurserna genomförs under sommaren på Falsterbo Kursgård i Höllviken. Där är Mats FROs kommandant, vilket betyder att han ser till att allt fungerar, att rum och lokaler är bokade och att allt flyter smidigt med materiel och förläggningar.

- Vi har ett otroligt bra samarbete med kursgården och det är väldigt vad allt går smidigt. Det är jättefina förhållanden just på Falsterbo Kursgård, med fint boende, havet på gångavstånd och inomhusvimmingpool och bastu om man vill ta sig ett kvällsdopp efter dagens kurslut, säger Mats.

Berätta lite om de civila kurser som går av stapeln i sommar?

- I år har vi dels en grundkurs för sambandsoperatörer, den är på en vecka, och är den inledande kursen för personal till alla våra civila uppdrag. Sambandsledarkursen är på 14 dagar och den ska du söka om du har intresse av att leda människor inom sambandsuppdrag. Den innehåller också en hel del teknikfördjupning. Den är inriktad till ledarbefattningar inom sambandsenheter på alla nivåer och för uppdraget till Trafikverket.

- Vi har också kursen IT-säkerhet som är på en vecka. Detta är en nyttig kurs för all personal. Kursen Sambandsplanering finns också på schemat. Den är på 3,5 dagar. Den är en komplettering för sambandsledare och Molos-operatörer

för att man bättre ska kunna hantera RAKEL och planera sambandsinsatser. De som är placerade i Molosgrupperna måste repetera detta vart fjärde år. Och sist men inte minst har vi en repetitionsutbildning för sambandsoperatörer placerade i sambandsenheterna på alla nivåer, kommun, län och region. Den är på tre dagar och skall simulera en skarp insats, säger Mats Nordström.

Att vilja utbilda sig på sin semester tyder på ett stort intresse för att göra en god samhällsinsats. Då är det bra att veta att det går väldigt bra att ta med sin familj till Falsterbo Kursgård. De erbjuder mycket bra helpensionspris för familj och anhöriga.

- Det är ett kanontillfälle för familjen att hänga med. Som jag sa innan, allt finns tillgängligt. Havet, naturen, närheten till Malmö och Köpenhamn och så får man maten serverad. Bättre kan man knappast ha på semestern, säger Mats. Specialkurserna för Molos-uppdraget åt Svenska Kraftnät, går inte i Höllviken utan på Åsbro Kursgård utanför Hallsberg under hösten.

Medan vi pratar äter vi frallor och nybakade vaniljhjärtan. Det smakar ljuvligt. Mats berättar att han numera är pensionerad, men har så mycket att göra att han inte förstår hur han hann med allt när han arbetade som teleingenjör.

- Ett av mina stora intressen är luftförsvarsgruppcentraler, som fanns under kalla krigets dagar. Jag har i flera år forskat om var alla fanns, och rest runt och fotograferat dem. Allt resulterade i en bok som jag gav ut för något år sedan. I samband med detta så guidar jag även i en av dessa, strax utanför Åstorp, den enda som finns helt bevarad, säger Mats.

Med en fin bok rikare, goda hjärtformade kakor i magen och väldigt nöjd efter några timmar med Mats Nordström, lämnar jag Malmö för denna gång.

Regeringen återaktiverar värnplikten

Regeringen har beslutat om att återaktivera skyldigheten att genomgå mönstring och att fullgöra grundutbildning med värnplikt. Försvarsmakten ska planera för att genomföra grundutbildning med värnplikt för minst 4 000 personer per år 2018 och 2019.

- Beslutet innebär att Totalförsvarets rekryteringsmyndighet (TRM) kommer att få i uppdrag att kalla in totalförsvarspliktiga till mönstring under hösten 2017 för inskrivning till grundutbildning med värnplikt under 2018. För Försvarsmakten innebär beslutet att de får i uppdrag att genomföra grundutbildning med värnplikt från och med 2018. Personalförsörjningen ska så långt som möjligt bygga på den enskildes intresse, motivation och vilja, säger försvarsminister Peter Hultqvist.

Regeringens uppfattning är att personalförsörjningen av det militära försvaret ska bygga dels på frivillighet och dels på totalförsvarsplikt. Syftet med detta är att uppfylla de mål som riksdagen angett avseende förbands- och personaluppfyllnad.

Försvarsmakten ska planera för att genomföra grundutbildning med värnplikt för minst 4 000 personer per år 2018 och 2019. Totalförsvarets rekryteringsmyndighet bedömer att det krävs cirka tre prövningar för att få ut en individ som ska skrivas in till grundutbildning. Det betyder att ungefär 13 000 personer per år kommer att provas.

Skyldigheten att genomgå mönstring införs från och med 1 juli 2017 och skyldigheten att fullgöra grundutbildning med värnplikt införs från och med 1 januari 2018.

Ledningsplats hemvärn

Kursen är en vidareutbildning i stabs- och sambandstjänst för dig som är placerad på ledningsplats för hemvärnsbataljon eller kompani. Kursen ger dig förståelse för stabens och förbandens uppgifter, organisation och förmågor. Du får ökad kunskap i stabens arbetsmetoder och behov. Du får lära dig att upprätta ledningsplatser under olika förhållanden. Kursen är lämplig för såväl stabsmedlemmar som signalister och stabsassistenter.

Kursen går på Fårö Kursgård under tiden 22 – 30 juli. Ansökan sker på fro.se/utbildning senast 1 april.

**Hemvärnets insatskompanier
behöver signalister.
Är du en av dem?**

Frivilliga Radioorganisationen
fro.se/insatskomp

I huvudet på en chefredaktör

När jag sitter här framför min dator och vi lägger sista handen på FROnytt, så har en mycket intensiv vecka precis passerat. Åtminstone för oss med stort försvarsintresse. Det har varit som "mumma" för mig som närmast är en nörd och slukar allt med stor emfas, som just handlar om försvaret.

I veckan som gick presenterade Överbefälhavaren Micael Bydén Försvarsmaktens budgetunderlag för de kommande åren. Och det är väl ingen hemlighet att Försvarsmakten behöver 6,5 miljarder kronor för att undvika en "urholkningseffekt", vilket bland annat beror på att kostnaderna för materielunderhåll och valutaeffekter påverkar försvarets totala kostnader negativt.

Enligt ÖB är det svenska försvaret starkare och bättre rustat i dag än för ett år sedan. Men det saknas pengar, vilket gör att viktiga investeringar skjuts på framtiden och försvaret riskerar att bli sämre igen efter den nuvarande inriktningsperiodens slut 2020.

I den värld vi lever i nu, så behöver vi rusta vårt försvar. Tiden är över för nedrustning och att tro på tomtar och troll. Som jag skrivit förr, med en despot i det stora landet i öster och en ny närmast halvgalen president i det stora landet i väster, så måste vi vara vaksamma och sluta vara naiva. Ge ÖB och försvarsmakten de pengar de behöver för att Sverige ska vara ett land som kan försvara sina egna gränser. Det är så mycket bättre att ha sitt eget försvar, än något annat lands försvar.

Ett beslut som jag välkomnar stort är att regeringen beslutat att från och med den första juli i år återuppta den vilande värnplikten. Det har inte gått att rekrytera på frivillig basis och för att klara numerären behövs alltså plikten.

I ett land som Sverige där barn och ungdomar inte får någon försvarsupplysning i skolorna längre, kan vi heller inte begära att ungdomar ska söka sig till försvaret frivilligt i den utsträckning man behöver. Sverige är ett land som varit förskonade från krig i över 200 år. Något vi självklart ska vara lyckliga över. I våra grannländer som Norge och Danmark är det annorlunda. Där har man byggt upp försvaret på en mix av frivillighet och plikt, så som vi nu också ska göra. Där har man också haft krig, för sju decennier år sedan. Där finns det fortfarande äldre som kan berätta hur det var då.

Det finns minnen som gör att man inte behöver gå så långt för att förstå hur det är att vara involverade i ett krig. Att vi i Sverige skulle klara av att rekrytera in frivilliga att bli soldater var nog ett önsketänkande.

Nu kommer vi inte överge frivilligheten utan gör en typ av mix mellan de båda. I förra krönikan nämnde jag att det kan tyckas bli varken hackat eller malet med både plikt och frivillighet, men jag anser i alla fall att det är bättre och på väg mot rätt håll med regeringens beslut.

Vi har privilegiet att bo i ett fantastiskt land. På många sätt. Det är så oerhört viktigt att vi själva kan försvara detta fina. Vår demokrati, våra sjöar och skogar, vår landsbygd och städer. Och alla våra 10 miljoner invånare.

Daisy Balkin Rung

Kurser för sambandspersonal i krisberedskapen

FRO genomför utbildning för frivillig sambandspersonal i samhällets krisberedskap på Falsterbo Kursgård i Höllviken. Kurserna går under en eller två veckor varje sommar. Kursgården ligger trevligt med nära till bad och sol. Kurserna är avsedda för dig som har ett uppdrag inom samhällets krisberedskap. Läs mer om våra uppdrag på fro.se/samhällets-krisberedskap. Ansökan till kurserna ska ske på fro.se/krisberedskapskurser senast 15 april.

Grundkurs Sambandsoperatör 1 (23-29 juli)

Grundläggande utbildning för personal till FRO:s uppdrag i samhällets krisberedskap. Du får kunskaper för att kunna placeras i Sambandsenheter på kommunal nivå. För att gå vidare till Sambandsenheter på högre nivå samt Molos- och Trafikverks-uppdragen krävs ytterligare utbildning. Kursen innehåller orientering om det civila samhällets omställning vid krislägen och organisationen av de olika inblandade myndigheterna. Grunderna för kommunikation på radio, tråd och data och med tyngdpunkt på Rakel, Sveriges blåljusradio-system ingår. Dessutom tränas karttjänst och expeditionstjänst. Kursen avslutas med en systemövning, där ett tänkt krisuppdrag spelas.

Grundkurs Sambandsledare (16-29 juli)

Utbildning för sambandsoperatörer som skall ha ledande funktioner inom sambandsenheter eller uppdraget från Trafikverket. Kursen innehåller utbildning i ledarskap, organisationskunskap och en fördjupad kunskap om de sambandsmedel som används inom det civila samhällets krisberedskap. Gästföreläsningar och studiebesök samt problemlösningar enskilt och i grupp ingår.

Sambandsplanering (18-22 juli)

Kompletterande utbildning för sambandsledare på alla nivåer. Kursen ger fördjupad kunskap om Rakelnätets uppbyggnad och teknik, samt förmåga att göra de praktiska bedömningar som erfordras för att kunna planera en större insats med användande av Rakel. Även motsvarande problematik för analoga radionät vad gäller frekvensval o.d. ingår i kursen.

Repetitionskurs Sambandsoperatör (26-29 juli)

Kurs för personal från sambandsenheter som inte fått tillfälle till träning och övning inom sin placering eller deltagit i skarp insats. Ger kompetensbevarande och information om nyheter. Den bedrivs som faktisk händelse, delvis på kursgården och delvis på egen placeringsort. Logistikproblem för insatsen och allmänna problem, såväl som insatsbedömning av personal respektive materiel kommer att bedömas. Prioritering kommer att ske efter placering m.m.

Kunglig glans på sambandsuppdrag

När FRO Borås svarade för sambandet på World Cup i skidor i Ulricehamn den 20-22 januari besökte Kung Carl XVI Gustav tävlingarna under söndagen. Arrangören hade räknat med cirka 25-30 000 besökare totalt men det kom över 30 000 besökare varje dag vilket medförde en del extra jobb bland annat för de som ansvarade för parkeringarna.

Området runt Lassalyckan i Ulricehamn har verkligen gjorts iordning in i minsta detalj för att klara en sådan här stor tävling, bland annat så har man sparat snö från förra året att ha som reserv om inte natursnö och konstsnö från snökanonerna skulle räcka till. Hela banan är försedd med kylslingor för att man ska kunna leverera godkända spår till tävlingsdeltagarna. FRO Borås fick förfrågan under hösten om man var villig att ta på sig uppdraget att ansvara för radiosambandet under tävlingarna och med erfarenheterna från O-Ringen 2015 i färskt minne så tackade vi naturligtvis ja.

Flera möten med arrangörerna visade att 117 radiostationer och fem repeatrar samt två crossboxar skulle behövas för uppgiften. Vi började omgående att sambandsplanera de 18 olika radionäten och vi genomförde även tre radiorekar i området för att vara säkra på att vi kunde ha samband från alla platser.

Radiostationer, antenner och repeatrar gjordes iordning och sattes upp veckan innan tävlingen för att allt skulle hinnas provas skarp innan tävlingen och allt fungerade som vi tänkt oss.

En sambandscentral med tillhörande servicestation för bland annat batteriladdning upprättades i en närliggande byggnad där vi även övernattade.

11 glada FRO:are från Borås turades om att vara i tjänst under de tre dagar vi var på plats. Arrangörerna tackade oss för väl utfört arbete och lovade att återkomma till oss 2019 då dom åter igen arrangerar World Cup på skidor i Ulricehamn.

Text: Jörgen Forsberg
Foto: David Skarland.

Ledningssystem för bataljonsstabsmedlemmar

Kursen ledningssystem för bataljonsstabsmedlemmar är för dig som är stabsmedlem i en bataljonsstab och som behöver utveckla din förmåga att använda hemvärnets lednings- och sambandssystem. På kursen får du arbeta tillsammans med elever på kurser för ledningssystembefäl samt sambandsgruppchefer. En hemvärnsbataljon får en ny uppgift och planering ledningssystemet ska göras. Kursen ger utökade kunskaper i taktik och orderarbete på bataljonsnivå. Samverkan inom- och utom bataljonens ram ingår liksom utökade kunskaper om bataljonens lednings- och sambandsmateriel. Kursen är främst avsedd för befäl i andra befattningar än som ledningssystembefäl.

Kursen går på Fårö Kursgård under tiden 22 – 30 juli. Ansökan sker på fro.se/utbildning senast 1 april.

Hemvärnet övar med det nya informationssystemet

Text & bild: Lillemor Bohlin

Under en vecka hade 10 bataljonen inom hemvärnet lednings träningsövning (LTÖ) - Geltic Bear - på Ledningsregementet i Enköping. Nytt för denna gång är inmarschen av vårt nya informationssystem, IS HV.

Vart annat år har bataljonsstaberna en lednings träningsövning i Enköping. Under vecka 5 var vi 11 staber på plats tillsammans med Militärregion Syd för att utbildas i sina befattningar. Samtidigt skulle vi genomföra ett spel. Det nya som vi hade att ta till oss var införandet av IS HV. Det är ett system som består av sju datorer, en server, en skrivare, en bildkanon och en tvärdator.

Datorerna är sammankopplade i nätverket. Det innehåller ett kartprogram där vi i staberna kan göra olika lager (oleat) för att påvisa olika saker, såsom gränser, egna förband, sambandet, fiendeläget och mycket mer. Det finns karttecken att plocka från. Detta gör att vi kan få en mer grafisk stabsorientering när varje sektion har arbetat med sin del.

Första dagen var en utbildningsdag, en från varje bataljon har varit iväg tidigare på utbildning och kunde nu föra det vidare till oss. Under denna utbildning fick vi flera uppgifter

att lösa och föra in på kartan. För oss i sambandsspåret blev det en rolig utmaning att få till ett lager för att påvisa sambandsbilden över bataljonen, det finns inga givna bilder för detta. Det var att börja tänka och bolla olika lösningar och hitta något som passar oss. Man kan gå in i andra sektioner jobb om man behöver uppgifter och slipper gå o stora dem i deras arbete.

I systemet finns mallar och blanketter som är de som ska användas, nu slipper vi få in flera olika varianter av samma rapport från våra kompanier. Här vinner vi mycket eftersom kompanierna skickar in det till oss på bataljonen och vi kan sammanställa direkt i systemet och skicka vidare till vår militärregionsstab .

Veckan i Enköping gav flera tillfällen för nätverkande mellan bataljonerna. Varje dag hade vi möte Militärregion Syd och fick chansen att reda ut frågetecken som kommit upp, få goda råd och stöd för det som inte fungerar. Vi hade våra staber i samma korridor så det var lätt att uppsöka varandra för samtal och hjälp. Det blir mycket: - Hur gör ni? Jag behöver stöd med... och så vidare. Att söka upp någon att fråga är lättare om man har träffat och känner dem sedan innan.

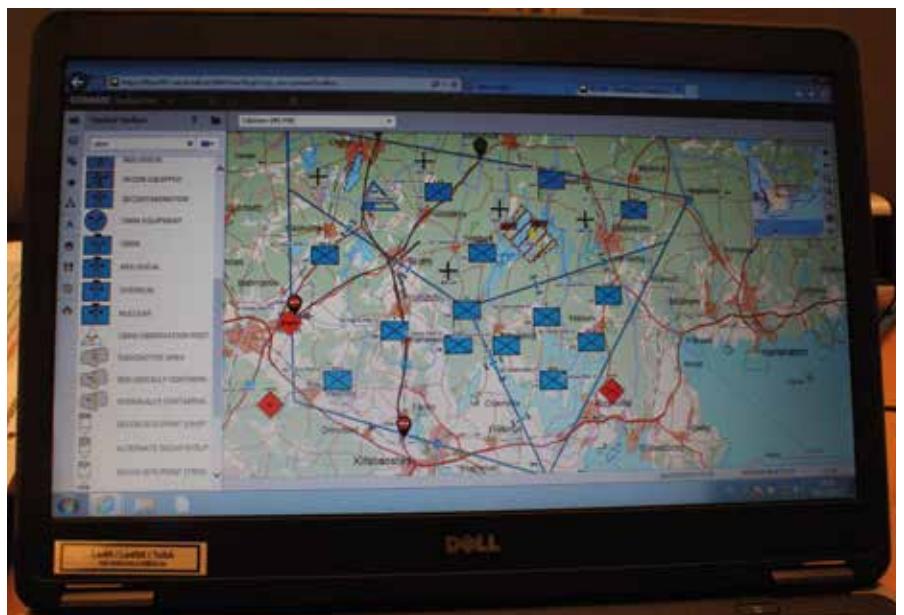
*Lillemor Bohlin visar hur sambandsläget ser ut på en stabsorientering
Bild: Anders Bohlin*

Lars-Erik Hallinder var en av våra instruktörer under veckan

Nu startar arbetet med vår stabsmetodik och hur vill vi arbeta med systemet. Några dagar på Ledningsregementet i Enköping har gett oss en början som vi tar med oss hem och utvecklar. Processen har startat och nu får alla smälta detta i enrum och ha tankar med sig till nästa övning. I sektion 6 i min bataljon pratas det redan mycket om hur vi kan använda programmet och hur det kan stödja oss.

Personligen tycker jag att det är ett bra system som kan underlätta för oss. Det behövs inte så mycket papper när allt finns digitalt och lätt kan ses av alla sektioner. Jag ser fram emot att se IS HV i bruk hemma på bataljonen.

*Min utbildningskarta
När alla uppgifter var lösta såg min karta ut så här*

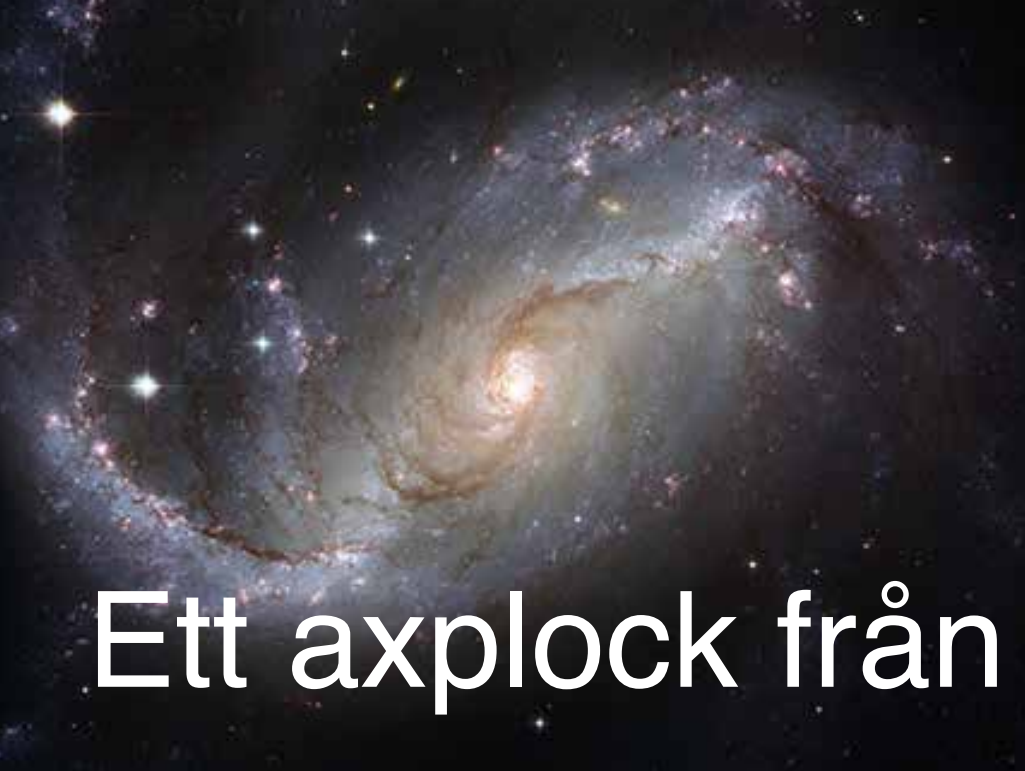

Bild på en nebulosa. Gravitationsstrålning som uppträder som krusningar i krökningen av rumstiden som från källan utbreder sig som vågor. Källan till vågorna är två svarta hål som ska ha varit 29 respektive 36 gånger så massiva som solen, och som smält samman 1,3 miljarder ljusår bort. Energin motsvarande massan hos tre solar utstrålades som gravitationsvågor.

Ett axplock från 2016

Text: Patrik Pettersson

Året 2016 kommer sannolikt att minnas som ett tumultartat år med flyktingkrisen, BREXIT-valet, valet av Donald Trump till amerikansk president, men sett till forskning och genombrott så var det ett mycket spännande år. Vill man följa nya rön inom radio och kommunikation så rekommenderas den vetenskapliga tidskriften *Journal of Communications Technology and Electronics*. Även om det kanske till stor del är på en mycket avancerad nivå, det är trots allt forskning så kan man så länge man har intresse förstå vad artikeln handlar om.

Utöver artiklar så måste två saker nämnas, det första är 2016 års nobelpris i fysik och det andra är bekräftelsen av upptäckten av gravitationsvågor. De som medaljerades var David J. Thouless, University of Washington, Seattle, WA, USA och med andra hälften till F. Duncan M. Haldane, Princeton University, NJ, USA och J. Michael Kosterlitz, Brown University, Providence, RI, USA, för teoretiska upptäckter av topologiska fasövergångar och topologiska materiefaser, dvs forskning som undersöker vilka egenskaper olika material har om man pressar dem till extrema tillstånd. Genom att förstå det kan man skapa nya och bättre elektroniska komponenter som kan ha egenskaper som kan tyckas väldigt exotiska för oss idag, eller helt enkelt bättre prestanda än vad vi kan uppnå idag. Det är något som alla i FRO antagligen kan känna förväntan inför, för vem gillar inte bättre och snabbare hårdvara?

Gravitationsvågor är en upptäckt som kan framkalla gåshud på alla fysikfantaster. Man vet egentligen inte vad det kan innebära för fysiken eftersom man vet så lite om gravitationsvågor, men upptäckten i sig betyder att man nu

Bild på ett kretskort, med olika komponenter, kopplat till ev nya och bättre komponenter som följt av upptäckterna som belönades med nobelpriset i fysik 2016

har öppnat dörren till ett helt nytt område inom fysiken.

Kanske kan det hjälpa oss att äntligen skapa en teori som kan binda samman och förklara alla fyra fundamentala naturkrafter som binder samman allt: gravitationen, elektromagnetismen, den starka och den svaga kärnkraften. Så vem vet om ett antal årtionden kanske det kan öppna dörren för nya typer av samband. Alla radiosignaler är elektromagnetiska vågor som alla vet, men vad kan man då göra med vågor från en annan av naturkrafterna? Frågan väntar på att få besvaras, men har människans historia lärt oss något så är det att nya upptäckter hela tiden spränger gränsen för vad vi tror är möjligt.

Sett till de mindre nyheterna, rön och publicerade artiklar från det gångna året så har det handlat om nya eller förfinade tillämpningar av, i de flesta fall, mer exotiska frekvenser och inte så förvånande mycket om Radar och Lidar, light detection and ranging, eller Ladar som det

ibland också kallas. Lidar är mycket enkelt förklarar samma teknik som Radar, fast istället för att nyttja radiovågor så använder man sig av ljus för att kunna detektera, mäta eller kartlägga olika objekt.

Lidar är i sig ingen nyhet man har ju länge använt olika lasersystem för att kartlägga objekt eller mäta, men t ex kopplat mot försvaret så tittar just nu flera försvarsmakter här i världen på hur man kan implementera nya spaningssystem för att komplettera de traditionella radarsystemen för att uppnå maximal täckning. En annan tillämpning som också har gjort lidar högaktuellt är användningen av det i självkörande bilar som med största sannolikhet bara kommer att öka.

Bilden till vänster: Nobelmedaljen

Rallysamband

I skrivande stund har första av årets deltävlingar i Rally-SM, SM-veckan i Söderhamn, nyss avslutats och det är inte långt tills andra deltävlingen, Östersund Winter Rally fyller Jämtlands skogar med motorens skönsång.

Vad inte alla tänker på är vilken radiointensiv sport rally är. Vid start och mål på varje specialsträcka och vid vissa punkter längs sträckan ska det finnas radioposter med samband sinsemellan, och sträckan ska ha kontakt med tävlingens sambandscentral. Den viktigaste anledningen till detta är säkerheten – det gäller att hålla kontroll på att alla bilar som startar går i mål, eller om/när de inte gör det snabbt kunna avgöra var på sträckan det har hänt något, och hur illa det är. Är någon skadad, kan övriga tävlande ta sig förbi, kommer de därifrån för egen maskin eller behöver de bärgare?

Antalet radioposter längs sträckan beror dels på specialsträckans längd, och dels på hur den ser ut. Hur många kilometer det får vara mellan posterna varierar med tävlingens nivå (minst en radio per 10 kilometer specialsträcka på SM), och utöver bör det finnas poster på kända avåkarplatser (till exempel hoppvänliga krön och tvära kurvor).

Inför start på en sträcka får de tävlande sin starttid inskriven i ett tidkort, som de senare lämnar in i målets tidkontroll för registrering av måltid. Eventuella avvikelser (läs: tjuvstart) måste målet då få veta, och även det är just radiokontakten mellan start och mål som levererar den informationen. Det förekommer även att målradion rapporterar in de tävlandes tider till sambandscentralen, för att tävlingsledningen löpande ska kunna följa tävlingsförloppet.

I sin enklaste form (korta avstånd, bra terräng) går det att sköta sambandet med licensfria PMR-hand-apparater, men specialsträckor kan vara flera mil långa och slutar inte nödvändigtvis där de börjar. Svår radioterräng med mycket höjdskillnader gör dessutom att sträckorna blir mer varierade, och roligare för både tävlande och publik. Ofta är det alltså helt nödvändigt att bli radiokreativ. Mer uteffekt, bättre antenner, master, strategiskt placerade repeaterstationer...

Text&bild: Henrik O A Barkman

Ordlista:

Specialsträcka – sträcka där snabbast tid från start till mål gäller. Alltid enkelriktad och avlyst för annan trafik.

Transportsträcka – del av det allmänna vägnätet mellan specialsträckor. Här gäller vanliga trafikregler.

rakom.se

Radiokommunikation i Borås

Tvinnargatan 25 | info@rakom.se | Tfn: 033-723 22 10
507 30 Brämhult | www.rakom.se | Fax: 033-13 88 71

Rakom erbjuder följande produkter:

- Komradio, handapparater och mobilstationer
- Antenner och koaxkabel
- Kontakter och adapttrar
- Strömförsörjning och laddare
- Peltor hörselkåpor
- Kantronic packetmodem
- Uthyrning av komradio (FRO 50 %)

För tekniska data se rakom.se

FRO-medlemmar har 20 % rabatt på priserna på hemsidan (12 % för Peltor, ICOM och antenner)

Prisvärd komradio

Hytera PD685 DMR

Användarvänlig och lätt radio som är enkel att ha med sig överallt. Med display och full knappsats. Ger en överlägsen röstklarhet och alla fördelar med den digitala tekniken, men den fungerar lika bra i analogt läge.

Frekvensområde: 136–174 MHz
400–527 MHz

IP-klass: IP 67

FRO-Pris: 4 670:-
med GPS 4 995:-

Fri frakt
vid köp
över 950:-

B96-batteri
NiMH batteri 2 200 mAh
FRO-Pris: 280:-

Uppge rabattkod FRO20 vid beställning via webben.

**B96
antenn**
70 mHz
55 cm lång
**FRO-Pris:
260:-**

IT-säkerheten är på topp eller?

Text: Markus Edholm

I dagarna har Försvarets Radioanstalt och Militära Underrättelse- och Säkerhetstjänsten släppt sina årsberättelser. Spännande och skrämmande läsning för alla som är nyfikna och berörs. För berör det gör verkligen alla! "Vår omvärld har knappast blivit säkrare under 2016" inleder Gunnar Karlson, Chef MUST. Däremot kan man nog som lekman dra slutsatsen att medvetenheten om it- och säkerhetsfrågor har ökat hos alla som på något sätt arbetar med det. Sök och ladda hem dessa rapporter och uppdatera dig!

Det finns mycket att läsa på nätet och rapporter om olika hot strömmar kontinuerligt till oss via olika media. Jag deltog nyligen på en cyberförsvarskonferens. Där diskuterades mycket om det mesta, och alla var rörande överens om att vi står inför en tuff utmaning att från myndighetshåll informera och höja it-säkerhetsmedvetenheten hos samtliga medborgare. Inte bara de som jobbar med känsliga system och säkerhet, utan även den vanliga användaren som troligen inte alls är intresserad av att läsa varningstexter eller instruktioner. Det ska bara fungera.

Ett av alla föredrag på konferensen var av Bruce Schneier, författare, kryptograf och en av de främsta i världen inom IT-säkerhet. Han talade bland annat om IoT, Internet of Things. Hur alla miljontals, snart miljarder saker som är ansluta till internet och hur vi skapat en gigantisk tänkande robot av alla dessa prylar. Ett av problemen är att allt fler anslutna produkter har enorma säkerhetsluckor och att dessa aldrig kommer bli tilltänkta då företagen som tillverkat dessa saker sedan länge gått vidare till nya produkter och ingen är intresserad av att betala för säkerhetsuppdateringar många produkter saknar även möjlighet att på ett enkelt sätt kontrollera eller uppdatera mjukvaran. Dessa oskyddade produkter används redan idag i stora botnet av kriminella för att belasta offrens IT-system.

Han nämnde även det ökade hotet med ransomware som utnyttjas av kriminella för utpressning kommer öka och troligen styra över mot att istället för att bara kryptera filer och kräva pengar, kommer börja kryptera och förhindra åtkomst till fysiska föremål som bilar, processtyrningar, låssystem och liknande. Det var en mycket bra förutsägelse för (dock ej bekräftat personligen) ett flertal större nyhetsbolag

rapporterade bara en dryg vecka efter hans föredrag om ett hotell i Österrike som blivit utsatt för just detta. En hackare tagit över låssystemet till alla hotellrummen och krävde ersättning för att ge tillbaka kontrollen till hotellet så de kunde släppa in kunderna. Det intressanta här är att oavsett vad som verkligen hände, så är bollen nu i rullning och den typen av kriminalitet kommer öka.

Teknik är kul och i många fall väldigt bra, men hur gör vi när den används av någon som vill oss ont? Ska vi våga oss på en liten IT-hotnovell?

Du vaknar med ett ryck, vad är klockan? Din mobil verkar ha låst sig och har inte larmat när det var dax att vakna. Du har försovit dig rejält!

Raskt kliver du upp klär på dig och funderar på dagens möten, greppar mobilen för kontrollera kalendern för allt finns i mobilen, alla möten och göromål som är inbokade för dagen. Men det går inte den vägrar acceptera pinkoden. Du kan inte heller ringa och meddela chefen att du är sen för alla telefonnummer är lagrade elektroniskt dessutom sa du upp abonnemanget på fasta telefonen för ett tag sen då det fungerade så bra med mobiltjänsterna.

Ut mot köket för lite snabb frukost innan du ska åka, men ditt nya uppkopplade kylskåp verkar ha gått in i avfrostningsläge för yoghurten är förstörd av något kladdig isglassörja som har läckt från frysfacket. Du tänker att du istället får köpa nått på vägen mot jobbet. Halvvägs ut i hallen inser du att larmsystemet inte går att aktivera då koden inte fungerar, ytterdörrens elektroniska lås verkar inte heller fungera så du får nödöppna dörren men kan då inte låsa. Näja det får stå öppet, ingen tror ju att det skulle vara olarmat iallafall med alla dekaler och blyxtljus. Väl ute på parkeringsplatsen vägrar bildörren öppnas. Du kan inte heller låsa upp med fjärrkontrollen, du tar fram nödnyckeln och öppnar manuellt men bilen startar inte då startspärren är aktiverad. Du trycker på bilens inbyggda nödtelefonknapp men den piper bara ilsket ingen uppkoppling.

Du går tillbaka in för att ringa efter en taxi men inser att mobilen var ju låst. Du ger upp och går de två km till busshållplatsen istället. När bussen kommer blir du bryskt påmind om att de slutat med kontantbetalning, det är

endast kort som gäller och du tar fram ditt bankkort. Förgäves drar du kortet men kortterminalen nekar köp. Kontot övertrasserat?? I ren frustration går du tillbaka hem, landar åter på sängen för att titta på tv-nyheterna. Givetvis fungerar inte någon kanal då all internetuppkoppling är nere. Finns bara en sak att göra, du drar täcket över huvudet, just ja det börjar bli kallt inne. Värmsystemets dator verkar ha fått fnatt.

Mohahaha du är hackad ++ !

*Chefen för Must, Gunnar Karlson
Foto: Niklas Ehlén / Combat Camera*

Information från centralstyrelsen

FRO 2020

Vi måste anpassa FRO till dagens förutsättningar. FRO har gått från över 9000 medlemmar till strax under 3000, men har samma form av organisation. Det innebär, bland annat, att många funktionärer lägger mycket tid på administration.

Samtidigt måste vi bli bättre på att göra det som våra uppdragsgivare efterfrågar, utan att för den skull göra avkall på verksamheten i intresseorganisationen FRO.

Centralstyrelsen har därför tillsatt en utredning - Organisationsutredning FRO 2020 – som ska föreslå en ny organisation och ett nytt arbetssätt för att möta både dagens och morgondagens krav.

Utredningen bör resultera i en proposition som kan föreläggas FRO Riksstämma 2018 och ge inriktning för fortsatt verksamhet och utveckling.

Utredningen leds av Mathias Eriksson. Arbetet inleds på ordförandekonferensen i april men du kan redan nu vara med i diskussionen på vårt diskussionsforum.

Nätverk för kvinnor i FRO

Centralstyrelsen har tillsatt en arbetsgrupp för att utreda möjligheter till ett nätverk för kvinnor i FRO. Målet med nätverket är att öka andelen kvinnor både i föreningsverksamheten och i våra uppdrag.

Kvinnor i FRO skall få kännedom om och skapa föredömen för varandra genom att utbyta erfarenheter, kunskaper och information inom och mellan förbunden. Genom bättre sammanhållning mellan kvinnor och män i FRO skapas en trygg och utvecklande verksamhet som kan öka attraktionskraften.

Gruppen leds av Sara Högström och ska till styrelsemötet i december lämna förslag till dels en fortsatt strategi, dels en konferens som ska genomföras under 2018.

Särskilt ungdomsbidrag

De senaste åren har det varit få förbund som har sökt Särskilt ungdomsbidrag. Läs mer om bidraget i FRO Handbok Ekonomi. Bidraget kan även användas för rekrytering till ungdomsverksamhet. Ansökan kan löpande skickas till sig-nalungdom@fro.se.

Facebook-gruppen FRO

Facebook-gruppen FRO har sedan starten varit en offentlig grupp. Vi har haft en öppen policy och tillåtit personer som inte är medlemmar i FRO att vara med i gruppen. Inläggen i gruppen har i allt väsentligt handlat om intern diskussion och information. Vid ett flertal tillfällen har diskussionen varit långt utanför vad vi vill och ska prata om offentligt och moderatoren har varit tvingad att ingripa.

FRO VU har därför beslutat att göra gruppen till en sluten grupp, bara för medlemmar i FRO. Då kan vi tillåta en bredare debatt om verksamheten.

Gruppen kan med fördel fortsatt användas för information till medlemmar om möten och andra aktiviteter. Medlemmar i gruppen som inte är medlemmar i FRO kommer successivt att tas bort.

Hemvärnets insatskompanier behöver signalister

Rekrytering till hemvärdet är vår viktigaste uppgift just nu. Signalister till insatskompanierna har högsta prioritet. De nya signalisterna ska planeras in för en GU-F och sedan befattningsutbildning genom kurserna GU Signalist 1, 2 och 3. Tänk på att utbildningsplan och utbildningsavtal måste vara klart innan utbildningen påbörjas.

Sommarkurser för Signalungdom

Signalungdom erbjuder två sommarkurser för dig som är mellan 15 och 19 år och är intresserad av sambandsteknik i Försvarsmakten. Vi kommer bo på logement och till del i tält samt kommer vara klädda i militär uniform M/90. Materielen och fordon har vi lånat från Försvarsmakten.

Kurserna är gratis och du får resa, mat och boende betalt av FRO. Är du inte medlem i FRO eller någon annan frivillig försvarsorganisation kan du enkelt ansöka om medlemskap på fro.se/bli-medlem-i-fro.

Detta är en unik möjlighet för dig som gillar att upptäcka och lära dig nya saker och som tycker om frisk luft och teknik, men även för dig som vill prova på det militära livet och se vad sambandsområdet har att erbjuda. Sambandstjänst handlar mycket om att stödja andra med kommunikation i form av radio- och satellitsystem samt resning av olika antenner och master.

Ansök till kurserna på fro.se/ungdomskurser senast 1 maj. Hoppas vi ses!

Ledningssystem Ungdom

Kurstid 26 juni-2 juli. Under en sommarvecka träffas ungdomar mellan 15 och 19 år på Ledningsregementet i Enköping för att prova på det militära livet och få en inblick i hur ett ledningssystem fungerar. Kursen vänder sig till dig som vill prova på nya saker och tycker om frisk luft. Du kommer lära dig hur man pratar i radio (signalering), grunder i hur radiosystem fungerar och hur dessa används i ett större system av televäxlar och datorer, allt som ingår i ett ledningssystem. Materielen som används är lånad av Försvarsmakten och du kommer bo på ett logement inne på regementet tillsammans med de övriga kursdeltagarna.

Detta är en möjlighet för dig som gillar att upptäcka och lära dig nya saker samt tycker om frisk luft och teknik.

Operation Samverkan Ungdom

Kurstid 17-28 juli. Operation Samverkan är en upplevelsebaserad sommarkurs för ungdomar mellan 15 och 19 år. Det finns inga förkunskapskrav för deltagande på kursen men det är bra om du genomfört kursen Ledningssystem Ungdom.

Kursen genomförs delvis i Enköping och delvis på Gotland med fokus på praktiska övningar. Vi startar i Enköping och förbereder oss samt packar våra sambandsfordon. Därefter åker vi gemensamt över till Gotland där vi tillbringar några dagar på Fårö med omnejd. Övningar som genomförs momentvis bygger på uppgifter som sambandsgrupper (radio mm) kan ha såsom rekognosering, sambandsplanering samt stödja andra enheter och grupper med kvalificerad kommunikation.

110132900

Ledningssystemchefer träffas i Vällinge

Ledningssystemchefer från hemvärnets bataljoner träffades i helgen på Hemvärnets Stridsskola i Vällinge för det årliga seminariet. Deltagarna fick en genomgång av aktuella frågor och annat inom hemvärdet. Särskilt diskuterades användningen av kortvåg samt införandet av stabsstödssystemet IS HV. Likheter och skillnader i militärregionernas sätt att hantera ledningssystemfrågor belystes och gemensamma övningar inom respektive region planerades.

FRO rekryterar och utbildar sambandspersonal till hemvärdet. Befattningarna varierar från signalist i kompaniledning upp till ledningssystemchef i bataljonsstab. Utbildning sker på kursgårdar och regementen över hela landet.

